

TERCER CURS

ASSIGNATURA: PROJECTES II

CURS: TERCER

HORES SETMANA: 7

CODI: 96023

OBJECTIUS

Fomentar en l'alumne el sentit de la forma o fer-li descobrir aquest moment específic de l'Arquitectura en què la raó i els sentits interactuen per il·luminar un esdeveniment singular, dotat de consistència pròpia, el sentit del qual, però, no pot separar-se de les condicions de la seva ocurrència.

PROGRAMA

El curs preveu un nombre variable d'exercicis -en general, no inferior a set- desenvolupats en períodes que oscil·len entre 15 i 21 dies. Per mitjà d'aquests exercicis, es tractarà de suscitar les grans qüestions del projecte d'arquitectura, amb la finalitat que l'alumne s'exerciti en la síntesi. La diversa complexitat dels programes quedarà obviada per l'èmfasi en l'estructura espacial com a condició essencial de l'Arquitectura.

BIBLIOGRAFIA

No es parteix d'una bibliografia específica. Es faran recomanacions eventuais pels professors segons la dinàmica dels grups respectius.

AVALUACIÓ

Avaluació continuada dels treballs, a mida que es vagin presentant. Desapareix el concepte d'examen de suficiència. Al setembre, un exercici curt mostrarà si hi ha hagut progrés en els alumnes que no van obtenir una puntuació mínima suficient.

ASSIGNATURA: URBANÍSTICA I

CURS: TERCER (M) HORES SETMANA: 4

CODI: 51013

OBJECTIUS

El curs proposa una introducció al coneixement de les ciutats des del punt de vista de la urbanística: visió de la forma urbana, en els seus aspectes físics i estructurals, que signifiquen valors culturals i condicions socio-econòmiques molt amplis. S'intenta partir de l'evidència més pròxima, amb l'exploració concreta d'alguns aspectes de la Barcelona moderna, materialment i significativament, per mitjà del contacte directe de l'estudiant. En la segona part, s'introdueix l'anàlisi de les formes de creixement urbà com a estudi dels principis de la morfologia urbana, de les tipologies edificatòries residencials, i dels sistemes de gestió urbanitzadora.

PROGRAMA

- A. Introducció a la ciutat i al seu projecte. 1. La construcció de carrers, places i elements urbans. 2. La formació dels teixits urbans amb la residència com a base. 3. La forma de la ciutat com a decisió de projecte i d'intervencions estructurals.
- B. Les formes de creixement urbà. 4. Morfologia urbana i tipologies estructurals de creixement. 5. Els processos de construcció de la ciutat: Parcel·lació, urbanització, edificació. 6. Els nuclis antics com a forma prèvia al creixement urbà. 7. El creixement suburbà. 8. La ciutat jardí. 9. La urbanització marginal. 10. La idea d'eixample: Els eixamples de ciutats menors. Els barris dels eixamples. 11. La idea de "polígon" d'actuació urbanística: L'experiència dels polígons residencials europeus.

BIBLIOGRAFIA. - Hilberseimer, L.: La arquitectura de la gran ciudad. Barcelona, 1979. - Morris, A.J.E.: Historia de la forma urbana. Barcelona, 1984. - Aymonino, C.: Orígenes y desarrollo de la ciudad moderna. - Rossi, A.: Consideraciones sobre la morfología urbana y la tipología de la edificación. - Solà-Morales, M.: Barcelona: Taller d'Urbanisme. Barcelona, 1985. - Panerai, P.: De la manzana al bloque. Barcelona, 1986. - Solà-Morales, M.: Spazio, tempo e città. Lot. Int. nº 51. 1986.

AVALUACIÓ. L'alumne farà un nombre abundant de treballs, i tindrà una avaluació continuada. El contingut i el format dels exercicis s'anirà assignant al llarg del curs, i la seva presentació serà inexcusable.

ASSIGNATURA: URBANÍSTICA I

CURS: TERCER (T) HORES SETMANA: 4

CODI: 51013

OBJECTIUS

El primer curs d'Urbanisme planteja l'estudi dels traçats més elementals en el territori i la ciutat, posant en joc la visió morfològica i parcel·lària del teixit urbà, cosa que implica un enteniment estructural de les formes de la terra, de les alineacions dels edificis i de la divisió dels espais públics i privats, que el curs estudiarà en les seves explicacions teòriques. La pràctica dels traçats amb la qual els alumnes hauran de familiaritzar-se al llarg de la seva feina necessita, alhora, d'un domini de la topografia i de la configuració dels terrenys.

PROGRAMA

- Bloc 1. Forma i transformació del territori: Instruments d'anàlisi i d'intervenció urbanística. Forma del territori. Transformació del territori. Anàlisi del territori. El projecte de l'emplaçament.
- Bloc 2. Teixits urbans; les formes estructurals del creixement urbà: L'estudi de la forma construïda. Barcelona: les parts de la ciutat. Reconeixement i representació dels teixits urbans.
- Bloc 3. Divisió del sòl en les àrees residencials: La base parcel·lària de les ciutats. Elements de projecció en els conjunts residencials. Els traçats parcel·lars en els conjunts residencials.

BIBLIOGRAFIA

- Publicacions de l'ETSAB i el LUB. - Lynch, K.: Planificació del sitio.
- Panerai, P.: Formas urbanas: de la manzana al bloque.
- Hi ha una nombrosa bibliografia addicional que es troba en el programa oficial de l'assignatura.

AVALUACIÓ

El curs es divideix en tres grans blocs, que inclouen el desenvolupament de les lliçons teòriques, que tindran les seves corresponents avaluacions escrites, i la resolució dels exercicis que s'aniran plantejant. Examen final.

ASSIGNATURA: HISTÒRIA DE L'ART I DE L'ARQUITECTURA II

CURS: TERCER

HORES SETMANA: 3

CODI: 52033

OBJECTIUS

Ja ha estat publicat el "Programa del curso 1988-89", Coop. d'Idees Edita, Sant Cugat del Vallès, 1988, on es plantejan amb detall els objectius d'aquest curs i la seva estructura.

PROGRAMA

- Un coup de dés: S. Mallarmé. - P. Cézanne. - H. von Hofmannsthal i el llenguatge de les coses mudes. - W. Kandinsky. - K. Malévich. - P. Mondrian. - Art abstracte: A. Schönberg i A. Loos. - Nietzsche, Wittgenstein, Husserl: filosofia de la crisi. - La crisi de la introspecció: de S. Freud a J. Joyce. - Urgedichte. - F. Lloyd Wright. - P. Picasso, 1907. - V. Sklovsky. - Le Corbusier. - S.M. Eisenstein. - Del quadre a la construcció. - Gerri Th. Rietveld i El Lissitsky. - L'arquitectura 'funcional'. - P. Behrens, B. Taut, W. Gropius. - Gran ciutat i Neue Sachlichkeit. - A. Loos. - A. Jarry, E. Satie, Cabaret Voltaire. - M. Duchamp. - Les amèriques d'Eisenstein i Le Corbusier. - Picasso i el Minotaure. - S.M. Eisenstein i A. Hitchcock. - La imaginació surrealista. - Mies 1929. - La boîte à miracles: Le Corbusier. - K. Melnicov i B. Lubetkin. - C. Parker, J. Pollock i el seu temps. Be-bop. - Welfare State. - Refugi i intempèrie: el Raumplan d'A. Loos. - L'espai de l'expressionisme abstracte. - H. Tessenov, H. Scharoun, A. Aalto. J. Plecnik: el "collage" de la història. - Signes al paisatge: A. Jacobsen, L. Barragán, K. Roche. - La solitud dels monuments: G. Terragni, Le Corbusier, L.I. Kahn. - C. Oldenburg, J. Tinguély, F. Bacon. - Archigram, H. Hollein, R. Venturi. - Projecte sense subjecte. - Minimal Art. - Mies. - Insignificar: S. Beckett. Nouveau Roman. - A. Rossi i J. Hedjuk. - Art as Art: Ad Reinhardt. - J. Cage, J. Kosuth, J. Beuys. - P. Eisenman. - Picasso. Construir. - L'emergència de les noves sensibilitats. - La imatge del món a la ciència moderna. La hermenèutica com a forma de l'obra. - Alison i Peter Smithson. - A. Siza Vieira. - Coop Himmelblau.

BIBLIOGRAFIA. Hi ha una nombrosa bibliografia que el programa oficial de l'assignatura indica.

AVALUACIÓ. Realització de 21 exercicis (per a detalls vegeu el programa oficial) i/o examen gràfic escrit sobre les lliçons del programa o desenvolupament d'un treball.

ASSIGNATURA: ESTRUCTURES I

CURS: TERCER

HORES SETMANA: 4

CODI: 57013

OBJECTIUS

L'assignatura presenta dos vessants clarament definits. Per una banda, té com a missió d'establir una línia de continuïtat entre els mecanismes de transmissió de coneixements en assignatures bàsiques, com són les de Física i Matemàtiques de segon curs, i les assignatures inherents a disciplines de clar caràcter aplicatiu, com les que s'imparteixen en fases més avançades, dins del mateix Departament. Per altra banda, comporta una notable obertura del panorama de l'anàlisi estructural, ja que inicia l'estudi de mètodes i procediments bàsics, que, amb un aprofundiment posterior, permetran i possibilitaran el desenvolupament complet del càlcul hiperestàtic, inclòs en les tipologies més complexes.

PROGRAMA

L'assignatura s'estructura en dos cossos, i la seva docència s'imparteix de manera simultània.

En un d'ells, es desenvolupa l'anàlisi de l'estructura de manera global, amb la intenció de determinar els seus paràmetres generals: reaccions, lleis d'esforços i lleis de deformacions.

En l'altre, es concreta l'estudi de la secció, davant dels tipus de sol·licitació, simple o composta, que hi puguin arribar a actuar a sobre.

BIBLIOGRAFIA

- Timoshenko, S.: Resistència de materials. Ed. Espasa Calpe.
- Rodríguez Avial: Resistència de materials.
- Argüelles Alvarez: Cálculo de Estructuras. ETSIM, Madrid.
- Navés, F. i López, F.: Estructuras I, (2 vols.). ETSA Barcelona.
- Brufau, R. i M.B.: Estructuras I, (2 vols.) ETSA Vallés.
- Rodríguez, A. i Maristany, J.: Resistència de materials, (3 vols.) E.T.S.A. Barcelona.

AVALUACIÓ

Examen parcial alliberatori de matèria a la meitat del curs.

Examen final de tota l'assignatura.

ASSIGNATURA: CONSTRUCCIÓ II

CURS: TERCER

HORES SETMANA: 3

CODI: 53033

OBJECTIUS

És un primer curs complet sobre les tècniques de la construcció. El seu objectiu és dotar l'alumne dels coneixements necessaris perquè pugui donar sentit constructiu als seus projectes. Se centra en les tècniques tradicionals i en els elements de tancament.

PROGRAMA

- 1er. Quadrimestre. Les **TÈCNiques** de posada en obra. Els moviments com a agressió previsible, el comportament solidari. El moldeig de formigons. L'estesa. Les grans components. L'art del mestre de cases. La fixació. La soldadura.
- 2on. Quadrimestre. Els **ELEMENTS** constructius. L'espai habitable i les seves envoltants diferenciades. La protecció tèrmica. El suport. La façana. La coberta. El mur. L'estructura porticada. L'envà. Les estructures forjades.

BIBLIOGRAFIA

Hi ha una nombrosa bibliografia que es troba en el programa oficial de l'assignatura.

AVALUACIÓ

El curs es basa en les pràctiques que dirigeixen tots els professors a grups reduïts. Es realitzen tres exàmens trimestrals.

ASSIGNATURA: CONDICIONAMENT I SERVEIS I

CURS: TERCER

HORES SETMANA: 3

CODI: 53093

OBJECTIUS

Oferir els coneixements bàsics sobre la intervenció de l'energia a l'Arquitectura. Ensenyar les tècniques bàsiques de control acústic, lumínic i climàtic de l'ambient mitjançant sistemes naturals de control ambiental

PROGRAMA

1. Anàlisi de l'ambient: Història del control ambiental a l'arquitectura. Anàlisi físic, fisiològic i psicològic de l'ambient. Control ambiental a l'arquitectura popular.
2. Mitjans naturals de control ambiental: Preexistències ambientals. Disseny de la ubicació, correcció de l'entorn, forma, envoltant i interior de l'edifici. Sistemes i components per al control ambiental natural, acústic, lumínic i climàtic. Sistemes d'avaluació acústica, climàtica i tèrmica.

BIBLIOGRAFIA

- Apunts publicats per l'ETSAB.
- Autors diversos, com indica el programa general.

AVALUACIÓ

Dues proves parcials, al final del primer i del segon quadrimestre.

Un treball al final del curs. Examen final per als no aprovats per curs.

ASSIGNATURA: ECONOMIA

CURS: TERCER

HORES SETMANA: 1

CODI: 91013

OBJECTIUS

L'arquitecte ha de tenir un coneixement clar del sistema econòmic, entès en la seva concepció més àmplia, de manera que pugui prendre consciència del paper que desenvolupa en el procés creatiu i de les necessitats derivades de l'execució material d'aquest procés.

PROGRAMA

1. Introducció a l'estudi del fet econòmic.
2. Esbós històric de l'evolució del comportament econòmic.
3. La renda nacional, el producte nacional, la despesa nacional, la inversió i l'estalvi.
4. La moneda, el crèdit i el sistema econòmic-financer.
5. L'economia nacional i les seves relacions amb altres economies.
6. El sector públic.
7. L'empresa i el seu entorn.
8. La distribució del producte i de la renda.

BIBLIOGRAFIA

General - Manuals:

- Samuelson, P.A.: Economía, Ed. MacGraw Hill.
- Lipsey, R.G.: Introducción a la Economía Positiva. Ed. V. Vives.
- Wonacott-Wonacott: Economía. Ed. MacGraw Hill.

Elemental:

- Castro-Lessa: Introducción a la Economía. Ed. Siglo 21.
- Bricall: Introducción a la Economía. Ed. Ariel.
- Mandel: Tratado de Economía Marxista. Ed. Era.
- Heilbroner: Introducción a la Economía. Ed. Printice-Hall.
- Tamames, R.: Introducción a la Economía Española. Ed. Alianza.

Específica: La bibliografía específica per a cada capítol s'indica a classe.

AVALUACIÓ

Setmanal i anual, mitjançant un test i un examen oficial ordinari i un altre extraordinari.